

Rada
Európskej únie

V Bruseli 13. júna 2022
(OR. fr, en)

9743/22

ECOFIN 540
UEM 143
SOC 335
EMPL 217
COMPET 437
ENV 535
EDUC 208
RECH 331
ENER 246
JAI 798
GENDER 80
ANTIDISCRIM 60
JEUN 91
SAN 334

POZNÁMKA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Komu:	Výbor stálych predstaviteľov/Rada
Č. dok. Kom.:	9403/33 - COM(2022) 607 final
Predmet:	Odporúčanie na ODPORÚČANIE RADY, ktoré sa týka národného programu reforiem Dánska na rok 2022 a ktorým sa predkladá stanovisko Rady ku konvergenčnému programu Dánska na rok 2022

Delegáciám v prílohe zasielame uvedený návrh odporúčania Rady v znení, ktoré revidovali a odsúhlasili rôzne výbory Rady, vychádzajúci z návrhu Komisie COM(2022) 607 final.

ODPORÚČANIE RADY

ktoré sa týka národného programu reforiem Dánska na rok 2022 a ktorým sa predkladá stanovisko Rady ku konvergenčnému programu Dánska na rok 2022

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 121 ods. 2 a článok 148 ods. 4,

so zreteľom na nariadenie Rady (ES) č. 1466/97 zo 7. júla 1997 o posilnení dohľadu nad stavmi rozpočtov a o dohľade nad hospodárskymi politikami a ich koordinácii¹, a najmä na jeho článok 9 ods. 2,

so zreteľom na odporúčanie Európskej komisie,

so zreteľom na uznesenia Európskeho parlamentu,

so zreteľom na závery Európskej rady,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre zamestnanosť,

so zreteľom na stanovisko Hospodárskeho a finančného výboru,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre sociálnu ochranu,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre hospodársku politiku,

keďže:

---

¹ Ú. v. ES L 209, 2.8.1997, s. 1.

- (1) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/241², ktorým sa zriadil Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti, nadobudlo účinnosť 19. februára 2021. Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti poskytuje finančnú podporu na vykonávanie reforiem a investícií, pričom so sebou prináša fiškálny impulz financovaný Úniou. Prispieva k obnove hospodárstva a vykonávaniu udržateľných reforiem a investícií zvyšujúcich rast, najmä na podporu zelenej a digitálnej transformácie, a zároveň posilňuje odolnosť hospodárstiev členských štátov a ich potenciálny rast. Okrem toho prispieva aj k posilneniu udržateľných verejných financií a k podpore rastu a tvorby pracovných miest v strednodobom a dlhodobom horizonte. Maximálny finančný príspevok pre členský štát v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti bude aktualizovaný v júni 2022 v súlade s článkom 11 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2021/241.

---

² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/241 z 12. februára 2021, ktorým sa zriaďuje Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti (Ú. v. EÚ L 57, 18.2.2021, s. 17).

- (2) Komisia 24. novembra 2021 prijala ročný prieskum udržateľného rastu, čo znamenalo začiatok európskeho semestra pre koordináciu hospodárskych politík na rok 2022. Náležite zohľadnila sociálny záväzok z Porta k ďalšiemu vykonávaniu Európskeho piliera sociálnych práv vyhláseného Európskym parlamentom, Radou a Komisiou 17. novembra 2017, podpísaný 7. mája 2021. Európska rada 25. marca 2022 schválila priority ročného prieskumu udržateľného rastu na rok 2022. Komisia 24. novembra 2021 prijala na základe nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1176/2011³ aj správu o mechanizme varovania, v ktorej Dánsko neurčila za jeden z členských štátov, vo vzťahu ku ktorým bude potrebné vykonať hĺbkové preskúmanie. V ten istý deň Komisia prijala aj návrh spoločnej správy o zamestnanosti na rok 2022, v ktorej sa analyzuje vykonávanie usmernení pre politiky zamestnanosti a zásad Európskeho piliera sociálnych práv. Rada prijala spoločnú správu o zamestnanosti 14. marca 2022.

---

³ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1176/2011 zo 16. novembra 2011 o prevencii a náprave makroekonomických nerovnováh (Ú. v. EÚ L 306, 23.11.2011, s. 25).

- (3) Invázia Ruska na Ukrajinu, ktorá nasledovala po globálnej pandémie, výrazne zmenila geopolitický a hospodársky kontext. Vplyv tejto invázie na hospodárstva členských štátov sa prejavil okrem iného vyššími cenami energií, potravín a surovín a horšími vyhlídkami rastu. Vyššie ceny energií veľmi negatívne ovplyvňujú predovšetkým najzraniteľnejšie domácnosti, ktoré žijú v energetickej chudobe alebo sú ňou ohrozené, ako aj podniky, ktoré najviac pociťujú prudký nárast cien energií. Okrem toho Únia zažíva bezprecedentný prílev ľudí, ktorí utekajú z Ukrajiny. Vplyv hospodárskych dôsledkov útočnej vojny Ruska sa v členských štátoch prejavuje v rôznej miere. V tejto súvislosti bola vykonávacím rozhodnutím Rady (EÚ) 2022/382⁴ dňa 4. marca 2022 prvýkrát aktivovaná smernica Rady 2001/55/ES⁵, ktorou sa vysídleným osobám z Ukrajiny udeľuje právo na oprávnený pobyt v Únii, ako aj prístup k vzdelávaniu a odbornej príprave, na trh práce, k zdravotnej starostlivosti, bývaniu a sociálnemu zabezpečeniu.

---

⁴ Vykonávacie rozhodnutie Rady (EÚ) 2022/382 zo 4. marca 2022, ktorým sa konštatuje skutočnosť, že došlo k hromadnému prílevu vysídlených osôb z Ukrajiny v zmysle článku 5 smernice 2001/55/ES, a zavádza sa dočasná ochrana (Ú. v. EÚ L 71, 4.3.2022, s. 1).

⁵ Smernica Rady 2001/55/ES z 20. júla 2001 o minimálnych štandardoch na poskytovanie dočasnej ochrany v prípade hromadného prílevu vysídlených osôb a o opatreniach na podporu rovnováhy úsilia medzi členskými štátmi pri prijímaní takýchto osôb a znášaní z toho vyplývajúcich dôsledkov (Ú. v. ES L 212, 7.8.2001, s. 12).

- (4) Vzhľadom na rýchlo sa meniacu hospodársku a geopolitickú situáciu bude európsky semester v roku 2022 pokračovať vo svojej rozsiahlej koordinácii hospodárskych politík a politík zamestnanosti a zároveň sa bude vyvíjať v súlade s požiadavkami na vykonávanie Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, ako sa uvádza v ročnom prieskume udržateľného rastu na rok 2022. Na plnenie priorít jednotlivých politík v rámci európskeho semestra je nevyhnutné, aby sa vykonávali prijaté plány obnovy a odolnosti, keďže tieto plány riešia všetky príslušné odporúčania pre jednotlivé krajiny vydané v cykloch európskeho semestra 2019 a 2020 alebo ich významnú podskupinu. Odporúčania pre jednotlivé krajiny na roky 2019 a 2020 sú naďalej rovnako relevantné aj pre plány obnovy a odolnosti, ktoré boli revidované, aktualizované alebo zmenené v súlade s článkami 14, 18 a 21 nariadenia (EÚ) 2021/241, a to popri akýchkoľvek iných odporúčaníach pre jednotlivé krajiny vydaných do dátumu predloženia takýchto revidovaných, aktualizovaných alebo zmenených plánov.
- (5) Všeobecná úniková doložka Paktu stability a rastu je aktívna od marca 2020. Komisia vo svojom oznámení z 3. marca 2021 s názvom „Rok od vypuknutia pandémie COVID-19: reakcia fiškálnej politiky“ vyjadrila názor, že rozhodnutie o deaktivácii alebo pokračovaní v uplatňovaní všeobecnej únikovej doložky by sa malo prijať po celkovom posúdení stavu hospodárstva, pričom kľúčovým kvantitatívnym kritériom by mala byť úroveň hospodárskej činnosti v Únii alebo eurozóne v porovnaní s predkrízovými úrovňami (z konca roku 2019). Zvýšená neistota a výrazné riziká horšieho než očakávaného vývoja v súvislosti s hospodárskym výhľadom v kontexte vojny v Európe, bezprecedentné zvyšovanie cien energií a pokračujúce narušenia dodávateľských reťazcov si vyžadujú predĺženie uplatňovania všeobecnej únikovej doložky Paktu stability a rastu aj v roku 2023.

- (6) V súlade s prístupom uvedeným v odporúčaní Rady z 18. júna 2021⁶, ktorým sa predkladá stanovisko Rady ku konvergenčnému programu Dánska na rok 2021, sa celkové zámery fiškálnej politiky v súčasnosti najlepšie merajú ako zmena primárnych výdavkov (bez diskrečných príjmových opatrení a bez dočasných núdzových opatrení súvisiacich s krízou COVID-19), ale so započítaním výdavkov financovaných z nenávratnej podpory (grantov) z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti a iných fondov Únie, vo vzťahu k strednodobému potenciálnemu rastu⁷. Nad rámec celkových zámerov fiškálnej politiky a s cieľom posúdiť, či je vnútroštátna fiškálna politika obozretná a či jej zloženie prispieva k udržateľnej obnove v súlade so zelenou a digitálnou transformáciou, sa pozornosť venuje aj vývoju primárnych bežných výdavkov (bez diskrečných príjmových opatrení a bez dočasných núdzových opatrení súvisiacich s krízou COVID-19) a investícií financovaných z vnútroštátnych zdrojov⁸.

---

⁶ Odporúčanie Rady z 18. júna 2021, ktorým sa predkladá stanovisko Rady ku konvergenčnému programu Dánska na rok 2021 (Ú. v. EÚ C 304, 29.7.2021, s. 14).

⁷ Odhady týkajúce sa zámerov fiškálnej politiky a ich zložiek uvedené v tomto odporúčaní sú odhady Komisie založené na predpokladoch, z ktorých vychádza prognóza Komisie z jari 2022. Komisiou odhadovaný strednodobý potenciálny rast nezahŕňa pozitívny vplyv reforiem, ktoré sú súčasťou plánu obnovy a odolnosti a ktoré môžu posilniť potenciálny rast.

⁸ Nie sú financované z grantov v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti a iných fondov Únie.

- (7) Komisia 2. marca 2022 prijala oznámenie poskytujúce všeobecné usmernenia v oblasti fiškálnej politiky na rok 2023 (ďalej len „fiškálne usmernenia“) a ktorého cieľom bolo podporiť prípravu programov stability a konvergenčných programov členských štátov, a tým posilniť koordináciu politík. Komisia konštatovala, že na základe makroekonomického výhľadu prognózy zo zimy 2022 bude v roku 2023 zrejme vhodné prejsť z podporných súhrnných zámerov fiškálnej politiky z rokov 2020 – 2022 na všeobecne neutrálne súhrnné zámery fiškálnej politiky, pričom treba pohotovo reagovať na vyvíjajúcu sa hospodársku situáciu. Komisia oznámila, že fiškálne odporúčania na rok 2023 by mali byť pre jednotlivé členské štáty aj naďalej diferencované, pričom by sa v nich mali zohľadňovať možné cezhraničné účinky presahovania. Komisia vyzvala členské štáty, aby usmernenia zohľadnili vo svojich programoch stability a konvergenčných programoch. Komisia sa zaviazala, že bude pozorne monitorovať hospodársky vývoj a podľa potreby upraví svoje politické usmernenia, a to najneskôr v rámci jarného balíka európskeho semestra koncom mája 2022.

- (8) Pokiaľ ide o fiškálne usmernenia, vo fiškálnych odporúčaniach na rok 2023 je zohľadnený zhoršený hospodársky výhľad, zvýšená neistota a ďalšie riziká horšieho než očakávaného vývoja, ako aj vyššia inflácia v porovnaní s prognózou Komisie zo zimy 2022. Na základe uvedených skutočností je v rámci fiškálnej reakcie nutné zvýšiť verejné investície do zelenej a digitálnej transformácie a energetickej bezpečnosti, ako aj prostredníctvom cielených a dočasných opatrení zachovať kúpnu silu najzraniteľnejších domácností s cieľom zmierniť vplyv zvýšenia cien energií a pomôcť obmedziť inflačné tlaky vyplývajúce z druhotných účinkov. Fiškálna politika musí zostať pružná, aby sa prispôsobila rýchlo sa vyvíjajúcim okolnostiam vrátane výziev vyplývajúcich z útočnej vojny Ruska proti Ukrajine, pokiaľ ide o obranu a bezpečnosť, a musí byť diferencovaná v jednotlivých členských štátoch v závislosti od ich fiškálnej a hospodárskej situácie, a to aj z hľadiska ich expozície voči kríze a prílevu vysídlených osôb z Ukrajiny.
- (9) V súlade s článkom 18 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2021/241 Dánsko predložilo Komisii 30. apríla 2021 svoj národný plán obnovy a odolnosti. Komisia podľa článku 19 nariadenia (EÚ) 2021/241 posúdila relevantnosť, efektívnosť, účinnosť a koherentnosť plánu obnovy a odolnosti, a to v súlade s usmerneniami pre posudzovanie stanovenými v prílohe V k uvedenému nariadeniu. Rada 13. júla 2021 prijala vykonávacie rozhodnutie o schválení posúdenia plánu obnovy a odolnosti Dánska⁹. Uvoľnenie splátok je podmienené prijatím rozhodnutia Komisie v súlade s článkom 24 ods. 5 nariadenia (EÚ) 2021/241, v ktorom sa uvedie, že Dánsko uspokojivo splnilo príslušné míľniky a ciele stanovené vo vykonávacom rozhodnutí Rady. Keď sa hovorí o uspokojivom splnení, predpokladá sa, že v súvislosti s predchádzajúcimi míľnikmi a cieľmi, ktoré už boli dosiahnuté, nedošlo k zvratu.

---

⁹ ST 10154/21.

- (10) Dánsko predložilo 29. apríla 2022 svoj národný program reforiem na rok 2022 a 12. mája 2022, t. j. po lehote stanovenej v článku 8 nariadenia (ES) č. 1466/97, svoj konvergenčný program na rok 2022. Obidva programy sa s cieľom zohľadniť prepojenia medzi nimi posudzovali spoločne. V súlade s článkom 27 nariadenia (EÚ) 2021/241 sa v národnom programe reforiem na rok 2022 zohľadňujú aj polročné správy Dánska o pokroku dosiahnutom pri vykonávaní jeho plánu obnovy a odolnosti.
- (11) Komisia 23. mája 2022 uverejnila správu o krajine týkajúcu sa Dánska na rok 2022. Posudzoval sa v nej pokrok, ktorý Dánsko dosiahlo pri plnení príslušných odporúčaní pre danú krajinu prijatých Radou v rokoch 2019, 2020 a 2021, a na základe hodnotiacej tabuľky obnovy a odolnosti sa zhodnotilo vykonávanie plánu obnovy a odolnosti Dánskom. Na základe tejto analýzy sa v správe o krajine identifikovali nedostatky v súvislosti s tými výzvami, ktoré plán obnovy a odolnosti nerieši alebo ich rieši len čiastočne, ako aj v súvislosti s novými a vznikajúcimi výzvami vrátane výziev vyplývajúcich z invázie Ruska na Ukrajinu. Okrem toho sa v nej posudzoval pokrok Dánska pri vykonávaní Európskeho piliera sociálnych práv a pri dosahovaní hlavných cieľov Únie v oblasti zamestnanosti, zručností a znižovania chudoby, ako aj pokrok pri dosahovaní cieľov Organizácie Spojených národov v oblasti udržateľného rozvoja.

(12) Rada vo svojom odporúčaní z 20. júla 2020¹⁰ odporučila Dánsku, aby v súlade so všeobecnou únikovou doložkou prijalo v rokoch 2020 a 2021 všetky potrebné opatrenia na účinné riešenie pandémie COVID-19, posilnenie hospodárstva a podporu následnej obnovy. Zároveň mu odporučila, aby – ak to hospodárske podmienky umožnia – uskutočňovalo fiškálne politiky zamerané na dosiahnutie obozretných strednodobých fiškálnych pozícií a zabezpečenie udržateľnosti dlhovej služby pri súčasnom zvyšovaní investícií. Podľa údajov overených Eurostatom sa saldo verejných financií Dánska zlepšilo z deficitu na úrovni 0,2 % HDP v roku 2020 na prebytok na úrovni 2,3 % HDP v roku 2021, čomu napomohli jednorazové daňové príjmy. V rámci reakcie fiškálnej politiky Dánsko v roku 2021 podporovalo obnovu hospodárstva, pričom objem dočasných núdzových opatrení sa zvýšil z 2,6 % HDP v roku 2020 na 4,0 % HDP. Opatrenia, ktoré Dánsko prijalo v roku 2021, boli v súlade s odporúčaním Rady z 20. júla 2020. Diskrečné rozpočtové opatrenia, ktoré vláda prijala v rokoch 2020 a 2021, boli väčšinou dočasné alebo vyvážené kompenzačnými opatreniami. Podľa údajov overených Eurostatom verejný dlh klesol zo 42,1 % HDP v roku 2020 na 36,7 % HDP v roku 2021.

---

¹⁰ Odporúčanie Rady z 20. júla 2020, ktoré sa týka národného programu reforiem Dánska na rok 2020 a ktorým sa predkladá stanovisko Rady ku konvergenčnému programu Dánska na rok 2020 (Ú. v. EÚ C 282, 26.8.2020, s. 22).

- (13) Makroekonomický scenár, z ktorého vychádzajú rozpočtové projekcie v konvergenčnom programe na rok 2022, je na rok 2022 priaznivý a na rok 2023 realistický. Vláda predpokladá, že reálny HDP sa v roku 2022 zvýši o 3,4 % a v roku 2023 o 1,9 %. Na porovnanie, v prognóze Komisie z jari 2022 sa predpokladá nižší rast reálneho HDP na úrovni 2,6 % v roku 2022 a na úrovni 1,8 % v roku 2023, najmä z dôvodu nižšieho rastu súkromnej spotreby. Vláda vo svojom konvergenčnom programe na rok 2022 očakáva, že celkový prebytok klesne z 0,6 % HDP v roku 2022 na 0,2 % HDP v roku 2023.
- V uvedenom poklese v roku 2022 sa odráža najmä spomalenie hospodárskej činnosti a jednorazovosť určitých daňových príjmov. Podľa konvergenčného programu na rok 2022 sa očakáva, že pomer dlhu verejnej správy k HDP klesne v roku 2022 na 33,3 % a v roku 2023 na 32,5 % HDP. Na základe opatrení v príslušných oblastiach politiky, ktoré boli známe k dátumu uzávierky prognózy, sa v prognóze Komisie z jari 2022 predpokladá prebytok verejných financií na úrovni 0,9 % HDP v roku 2022 a 0,6 % HDP v roku 2023. Tieto údaje sú o niečo vyššie ako v prípade prebytku predpokladaného v konvergenčnom programe na rok 2022. V prognóze Komisie z jari 2022 sa počíta s vyšším pomerom dlhu verejnej správy k HDP, a to 34,9 % v roku 2022 a 33,9 % v roku 2023. Rozdiel je spôsobený vyššími predpokladanými položkami zosúladenia dlhu a deficitu, a to predovšetkým podpory sociálneho bývania. Podľa prognózy Komisie z jari 2022 sa strednodobý (desaťročný priemerný) rast potenciálneho HDP odhaduje na 1,9 %. Tento odhad však nezahŕňa vplyv reforiem, ktoré sú súčasťou plánu obnovy a odolnosti a môžu posilniť potenciálny rast Dánska.

- (14) Vláda v roku 2022 postupne zrušila väčšinu opatrení prijatých v reakcii na krízu COVID-19, takže sa predpokladá, že objem dočasných núdzových opatrení klesne zo 4,0 % HDP v roku 2021 na 0,0 % HDP v roku 2022. Deficit verejných financií je ovplyvnený opatreniami prijatými na zmiernenie hospodárskeho a sociálneho vplyvu zvýšenia cien energie, ktoré sa v prognóze Komisie z jari 2022 odhadujú na 0,1 % HDP v roku 2022 a 0,0 % HDP v roku 2023¹¹. Tieto opatrenia pozostávajú najmä zo sociálnych transferov pre domácnosti s nižšími príjmami. Tieto opatrenia boli oznámené ako dočasné. Ak však ceny energie zostanú v roku 2023 zvýšené, niektoré z nich by sa mohli uplatňovať aj naďalej. Deficit verejných financií je tiež ovplyvnený nákladmi na poskytnutie dočasnej ochrany vysídleným osobám z Ukrajiny, pričom v prognóze Komisie z jari 2022 sa predpokladá, že v roku 2022 a 2023 budú na úrovni 0,2 % HDP¹².
- (15) Rada vo svojom odporúčaní z 18. júna 2021 odporučila, aby Dánsko v roku 2022 zachovalo podporné zámery fiškálnej politiky vrátane impulzu poskytnutého Mechanizmom na podporu obnovy a odolnosti a aby zachovalo investície financované z vnútroštátnych zdrojov. Rada zároveň Dánsku odporučila, aby – ak to hospodárske podmienky umožnia – uskutočňovalo fiškálnu politiku zameranú na dosiahnutie obozretných strednodobých fiškálnych pozícií a zabezpečenie fiškálnej udržateľnosti v strednodobom horizonte a aby súčasne zvyšovalo investície s cieľom posilniť rastový potenciál.

---

¹¹ Tieto údaje predstavujú úroveň ročných rozpočtových nákladov na uvedené opatrenia prijaté od jesene 2021, a to vrátane bežných príjmov a výdavkov, ako aj prípadných opatrení v oblasti kapitálových výdavkov.

¹² Predpokladá sa, že do konca roka 2022 sa celkový počet osôb vysídlených z Ukrajiny prichádzajúcich do Únie postupne zvýši na 6 miliónov, pričom ich geografické rozloženie je odhadnuté na základe veľkosti existujúcej diaspóry, relatívneho počtu obyvateľov prijímajúceho členského štátu a skutočného rozmiestnenia vysídlených osôb z Ukrajiny v rámci Únie v marci 2022. Pokiaľ ide o rozpočtové náklady na osobu, odhady vychádzajú z mikrosimulačného modelu Spoločného výskumného centra Komisie s názvom Euromod, pričom sa zohľadňujú tak peňažné transfery, na ktoré ľudia môžu mať nárok, ako aj vecné dávky, ako je vzdelávanie a zdravotná starostlivosť.

(16) Podľa prognózy Komisie z jari 2022, ako aj informácií uvedených v konvergenčnom programe Dánska na rok 2022 sa predpokladá, že zámery fiškálnej politiky budú v roku 2022 podporné a dosiahnu úroveň $-1,6$ % HDP, čo je v súlade s odporúčaním Rady¹³. Dánsko plánuje pokračovať v podpore obnovy tým, že bude využívať Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti na financovanie ďalších investícií v súlade s odporúčaním Rady. Kladný príspevok výdavkov financovaných z grantov v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti a iných fondov Únie k hospodárskej činnosti má byť v porovnaní s rokom 2021 naďalej stabilný. Predpokladá sa, že investície financované z vnútroštátnych zdrojov budú v roku 2022 predstavovať neutrálny príspevok k zámerom fiškálnej politiky na úrovni $0,0$ percentuálneho bodu HDP¹⁴. Dánsko preto plánuje v súlade s odporúčaním Rady zachovať investície financované z vnútroštátnych zdrojov. Zároveň sa predpokladá, že rast primárnych bežných výdavkov financovaných z vnútroštátnych zdrojov (bez nových príjmových opatrení) bude v roku 2022 predstavovať expanzívny príspevok k celkovým zámerom fiškálnej politiky na úrovni $1,6$ percentuálneho bodu. Tento významný expanzívny príspevok zahŕňa dodatočný vplyv opatrení na riešenie hospodárskeho a sociálneho dosahu zvýšenia cien energie ($0,1$ % HDP), ako aj náklady na poskytnutie dočasnej ochrany vysídleným osobám z Ukrajiny ($0,2$ % HDP). Medzi ďalšie zvýšené výdavky patrí najmä spotreba verejnej správy súvisiaca s obrannou a bezpečnostnou politikou, ako aj dodatočné výdavky na urýchlenie zelenej transformácie a ukončenie závislosti od dovážaných fosílnych palív.

---

¹³ Záporné znamienko ukazovateľa znamená, že rast primárnych výdavkov je vyšší než strednodobý hospodársky rast, čo poukazuje na expanzívnu fiškálnu politiku.

¹⁴ Predpokladá sa, že ostatné kapitálové výdavky financované z vnútroštátnych zdrojov budú predstavovať neutrálny príspevok vo výške $0,0$ percentuálneho bodu HDP.

- (17) V prognóze Komisie z jari 2022 sa uvádza, že zámery fiškálnej politiky budú v roku 2023 za predpokladu nezmenenej politiky predstavovať +1,6 % HDP¹⁵. Predpokladá sa, že Dánsko bude v roku 2023 naďalej využívať granty v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti na financovanie ďalších investícií na podporu obnovy. Kladný príspevok výdavkov financovaných z grantov v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti a iných fondov Únie k hospodárskej činnosti sa má v porovnaní s rokom 2022 znížiť o 0,1 percentuálneho bodu HDP, čo odráža predsunutú finančnú podporu z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti v rokoch 2021 a 2022. Predpokladá sa, že investície financované z vnútroštátnych zdrojov budú v porovnaní s rokom 2022 predstavovať expanzívny príspevok k zámerom fiškálnej politiky na úrovni 0,4 percentuálneho bodu¹⁶. Zároveň sa predpokladá, že rast primárnych bežných výdavkov financovaných z vnútroštátnych zdrojov (bez nových príjmových opatrení) bude v roku 2023 predstavovať reštriktívny príspevok k celkovým zámerom fiškálnej politiky na úrovni 1,4 percentuálneho bodu. Zahŕňa to vplyv postupného rušenia opatrení na riešenie zvýšených cien energie (0,1 % HDP) a ďalšie náklady na poskytnutie dočasnej ochrany vysídleným osobám z Ukrajiny (0,1 % HDP). K ďalším faktorom patrí zníženie výdavkov verejnej správy na spotrebu energie.
- (18) V konvergenčnom programe na rok 2022 sa očakáva, že prebytok verejných financií sa postupne stabilizuje na úrovni 0,6 % HDP v roku 2024, pričom do roku 2025 má klesnúť na 0,4 % HDP. Podľa konvergenčného programu na rok 2022 sa očakáva, že pomer dlhu verejnej správy k HDP sa v roku 2024 zvýši na 34,0 % HDP a v roku 2025 sa zníži na 33,9 %. Podľa analýzy Komisie sa zdá, že riziká v oblasti udržateľnosti dlhovej služby sú v strednodobom horizonte nízke.

---

¹⁵ Kladné znamienko ukazovateľa naopak znamená, že rast primárnych výdavkov je nižší než strednodobý hospodársky rast, čo poukazuje na reštriktívnu fiškálnu politiku.

¹⁶ Predpokladá sa, že ostatné kapitálové výdavky financované z vnútroštátnych zdrojov budú predstavovať reštriktívny príspevok vo výške 0,4 percentuálneho bodu HDP.

- (19) V Dánsku sú periodické dane z nehnuteľností v súčasnosti obmedzené, a preto sa nezvyšujú súbežne s trhovými cenami. Nie sú tak schopné tlmieť cenové cykly obytných nehnuteľností a majú za následok nepriaznivé distribučné účinky. Parlament už v roku 2017 schválil nový systém dane z nehnuteľností, ktorý však stále nie je zavedený. Prudký nárast cien obytných nehnuteľností a dlhé čakacie lehoty na sociálne bývanie viedli k nedostatku cenovo dostupného bývania v hlavných mestských oblastiach. Okrem toho sa v oblasti Kodane výrazne zvýšil podiel hypotekárnych úverov s pomerom dlhu k príjmu vyšším ako 4 a pomerom výšky úveru k hodnote zabezpečenia vyšším ako 60 %, v dôsledku čoho sú takíto dlžníci potenciálne zraniteľní voči zvyšovaniu úrokových sadzieb alebo akémukoľvek výraznému poklesu cien obytných nehnuteľností. Dánska rada pre systémové riziká vydala odporúčania na zníženie rizík v prípade takýchto hypotekárnych úverov, no tieto odporúčania sa nevykonali.
- (20) V súlade s článkom 19 ods. 3 písm. b) nariadenia (EÚ) 2021/241 a kritériom 2.2 prílohy V k uvedenému nariadeniu plán obnovy a odolnosti zahŕňa rozsiahly súbor vzájomne sa posilňujúcich reforiem a investícií s orientačným harmonogramom vykonávania, ktoré sa má dokončiť do 31. augusta 2026. Tieto reformy a investície prispievajú k riešeniu všetkých hospodárskych a sociálnych výziev uvedených v odporúčaníach pre danú krajinu, ktoré Rada v rámci európskeho semestra v rokoch 2019 a 2020 adresovala Dánsku, alebo ich významnej podskupiny, ako aj k plneniu všetkých odporúčaní pre danú krajinu vydaných pred dátumom prijatia plánu obnovy a odolnosti. Plán obnovy a odolnosti sa zameriava najmä na investície do zelenej a digitálnej transformácie, a to najmä do čistej a efektívnej výroby a využívania energie, udržateľnej dopravy, ako aj do výskumu a inovácií. Opatrenia v oblasti výskumu majú potenciál rozšíriť inovačnú základňu a zapojiť do výskumných a inovačných činností viac spoločností. Niektoré z odporúčaní pre danú krajinu sa riešili mimo plánu obnovy a odolnosti. Išlo napríklad o „zameranie hospodárskej politiky súvisiacej s investíciami na vzdelávanie a zručnosti“, opatrenia na riešenie nedostatku zdravotníckych pracovníkov a zabezpečenie účinného dohľadu nad rámcom pre boj proti praniu špinavých peňazí a jeho presadzovania. Opatrenia týkajúce sa týchto oblastí neboli zahrnuté do plánu obnovy a odolnosti.

- (21) Očakáva sa, že vykonávanie plánu obnovy a odolnosti Dánska prispeje k ďalšiemu pokroku v oblasti zelenej a digitálnej transformácie. Opatrenia na podporu cieľov v oblasti klímy v Dánsku predstavujú 59 % celkových prostriedkov pridelených v rámci plánu obnovy a odolnosti, zatiaľ čo opatrenia na podporu digitálnych cieľov predstavujú 25 % celkových prostriedkov pridelených v rámci plánu obnovy a odolnosti. Plnohodnotné vykonávanie plánu obnovy a odolnosti v súlade s príslušnými míľnikmi a cieľmi pomôže Dánsku rýchlo sa zotaviť z dôsledkov krízy COVID-19 a naďalej bude posilňovať jeho odolnosť.
- Pre úspešné vykonávanie plánu obnovy a odolnosti, ako aj iných hospodárskych politík a politík zamestnanosti, ktoré presahujú rámec plánu obnovy a odolnosti, je naďalej dôležité systematické zapojenie sociálnych partnerov a iných relevantných zainteresovaných strán, ktorým sa má zabezpečiť všeobecná zodpovednosť za celkový program v danej oblasti politiky.

- (22) Komisia 25. mája 2022 schválila partnerskú dohodu, stanovenú v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1060¹⁷, ktorú predložilo Dánsko. Dánsko predložilo prvé programy politiky súdržnosti 11. apríla 2022. V súlade s nariadením (EÚ) 2021/1060 má Dánsko pri programovaní fondov politiky súdržnosti na roky 2021 – 2027 zohľadniť príslušné odporúčania pre danú krajinu. Predstavuje to predpoklad na zlepšenie účinnosti a maximalizáciu pridanej hodnoty finančnej podpory, ktorá sa má získať z fondov politiky súdržnosti, ako aj podporu koordinácie, komplementarity a koherentnosti medzi týmito fondmi politiky súdržnosti a inými nástrojmi a fondmi Únie. Úspešné vykonávanie Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, ako aj programov politiky súdržnosti závisí aj od odstránenia prekážok brániacich investíciám na podporu zelenej a digitálnej transformácie a vyváženého územného rozvoja.
- (23) Nad rámec hospodárskych a sociálnych výziev, ktoré sa riešia v pláne obnovy a odolnosti, Dánsko čelí viacerým ďalším výzvam súvisiacim so znižovaním závislosti od fosílnych palív, s posilňovaním obehového hospodárstva na podporu zelenej transformácie a so zvyšovaním odolnosti trhu s bývaním a zadlžených domácností.

---

¹⁷ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1060 z 24. júna 2021, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde plus, Kohéznom fonde, Fonde na spravodlivú transformáciu a Európskom námornom, rybolovnom a akvakultúrnom fonde a rozpočtové pravidlá pre uvedené fondy, ako aj pre Fond pre azyl, migráciu a integráciu, Fond pre vnútornú bezpečnosť a Nástroj finančnej podpory na riadenie hraníc a vízovú politiku (Ú. v. EÚ L 231, 30.6.2021, s. 159).

- (24) Hoci v dánskom pláne obnovy a odolnosti sa na ekologické iniciatívy vyčleňuje 59 % finančných prostriedkov, Dánsko má v niektorých oblastiach obehového hospodárstva nedostatočné výsledky. Miera obehového využívania materiálov v Dánsku je výrazne pod priemerom Únie. Krajina v súčasnosti produkuje najvyššie množstvo komunálneho odpadu na obyvateľa v Únie (845 kg/obyvateľ/rok). Zatiaľ čo Dánsko je tesne nad priemerom Únie, pokiaľ ide o komunálny odpad vyzbieraný na recykláciu (53,9 % v roku 2020 oproti priemeru Únie na úrovni 47,8 %), spaľuje 45,2 % svojho komunálneho odpadu, čo je takmer dvojnásobok priemeru Únie. Veľká časť odpadu sa v Dánsku spaľuje na účel výroby energie, čím krajina prichádza o príležitosti na zlepšenie efektívnosti využívania zdrojov. Treba včas vykonať novú stratégiu týkajúcu sa odpadového a obehového hospodárstva, ako aj súvisiace národné programy a plány pre odpadové a obehové hospodárstvo. Straty vyplývajúce z nižšej výroby energie v dôsledku zníženého spaľovania odpadu by sa mohli kompenzovať metódami šetrnejšími k životnému prostrediu vrátane zlepšenia energetickej efektívnosti a využívania elektrických tepelných čerpadiel.
- (25) Vzhľadom na mandát hláv štátov, resp. predsedov vlád Únie, ktorý je stanovený vo vyhlásení z Versailles, je cieľom návrhu Komisie pre REPowerEU čo najskôr ukončiť závislosť Únie od dovozu fosílnych palív z Ruska. Na tento účel Komisia plánuje v dialógu s členskými štátmi určiť najvhodnejšie projekty, investície a reformy na vnútroštátnej úrovni, regionálnej úrovni a na úrovni Únie. Cieľom týchto opatrení je znížiť celkovú závislosť od fosílnych palív a prejsť na dovoz fosílnych palív z iných krajín, než je Rusko.

- (26) Dánsko sa zaviazalo dosiahnuť cieľ zníženia emisií skleníkových plynov o 70 % oproti úrovniam z roku 1990 do roku 2030 a postupné ukončenie ťažby uhlia do roku 2028. V záujme dosiahnutia týchto ambiciózných cieľov sa v dánskom národnom energetickom a klimatickom pláne predpokladajú značné investície do dodatočnej kapacity energie z obnoviteľných zdrojov a do energetickej efektívnosti. Urýchlenie zavádzania obnoviteľných zdrojov energie a obnoviteľného vodíka by sa mohlo podporiť zefektívnením a urýchlením povoľovacích postupov. Hoci sa Dánsko zaviazalo zvýšiť kapacitu energie z obnoviteľných zdrojov prostredníctvom veternej energie na mori, na zabezpečenie efektívneho využívania rastúceho podielu energie z obnoviteľných zdrojov sú potrebné ďalšie investície do energetických prenosových sietí. Investície do energetických a elektrických prepojení so susednými krajinami vrátane hybridných aktív na mori by výrazne zvýšili bezpečnosť dodávok energie a schopnosť prispôbiť sa regionálnym rozdielom, a to aj v súvislosti s inváziou Ruska na Ukrajinu. Na základe príslušných predpokladov, v ktorých sa prihliada na sekundárne závislosti, teda vysledovanie všetkého spätného dovozu, je celková energetická závislosť Dánska od dovozu fosílnych palív z Ruska na úrovni 21,1 % (pričom priemer Únie je 24,4 %). V roku 2020 bola závislosť od fosílnych palív z Ruska v celkovom energetickom mixe Dánska v prípade ropy nižšia ako priemer Únie (12 % oproti priemeru Únie na úrovni 36,5 %).

A hoci bola v prípade uhlia vyššia (97 % oproti priemeru Únie na úrovni 19,3 %), podiel uhlia v energetickom mixe Dánska je nízky (4,3 %). Zemný plyn tvorí 12,8 % energetického mixu a hoci Dánsko nedováža ruský plyn na domáce použitie priamo, jeho závislosť prostredníctvom dovozu plynu z Nemecka predstavuje značnú sekundárnu závislosť, ktorá je vyššia ako priemer Únie: z Ruska sa dováža 65 % plynu na domácu spotrebu oproti priemeru Únie na úrovni 41,1 %. Aj keď je závislosť Dánska od dovozu ropy a plynu z Ruska podľa údajov z roku 2020 stále značná¹⁸, predpokladá sa, že táto závislosť zanikne k roku 2023, keď sa dokončí renovácia existujúcich polí v Severnom mori, pričom sa očakáva, že Dánsko bude opäť čistým vývozcom plynu. Urýchlením prebiehajúcich projektov prepojenia sa môže podporiť aj diverzifikácia dodávok energie. Pri investíciách do novej infraštruktúry a sietí na rozvod plynu by sa malo podľa možnosti dbať na ich odolnosť voči budúcim zmenám, aby sa mohli v budúcnosti preorientovať na udržateľné palivá a stať sa tak dlhodobo udržateľnými. Ambície Dánska v oblasti energetickej efektívnosti by sa mohli ďalej posilniť zodpovedajúcimi dodatočnými investíciami do dekarbonizácie priemyslu, služieb, súkromných obydľí a dopravy. Na to, aby Dánsko dosiahlo súlad s cieľmi balíka „Fit for 55“, bude potrebné ďalšie zvýšenie ambícií v oblasti znižovania emisií skleníkových plynov, väčšieho využívania obnoviteľných zdrojov energie a zvyšovania energetickej efektívnosti.

---

¹⁸ Eurostat (2020), podiel dovozu z Ruska na celkovom dovoze zemného plynu, ropy a čierneho uhlia. Pokiaľ ide o priemer EÚ27, celkový dovoz je založený na dovoze z krajín mimo EÚ27. V prípade Dánska celkový dovoz zahŕňa obchod v rámci EÚ. Ropa nezahŕňa rafinované ropné produkty. Dánsko je nepriamo závislé od dovozu z Ruska prostredníctvom obchodu v rámci EÚ. Ak by sa zohľadnila sekundárna závislosť od ruského plynu prostredníctvom dovozu v rámci EÚ, viedlo by to k odhadu, že závislosť Dánska od dovozu plynu z Ruska je na úrovni 65 %.

- (27) Hoci zrýchlenie prechodu ku klimatickej neutralite a odklonu od fosílnych palív bude mať v niektorých odvetviach za následok značné náklady na reštrukturalizáciu, Dánsko môže v rámci politiky súdržnosti využiť Mechanizmus spravodlivej transformácie, aby zmiernilo sociálno-ekonomický dosah tohto prechodu v najviac zasiahnutých regiónoch. Dánsko môže okrem toho využiť Európsky sociálny fond plus zriadený nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1057¹⁹ na zlepšenie pracovných príležitostí a posilnenie sociálnej súdržnosti.
- (28) Rada na základe posúdenia Komisie preskúmala konvergenčný program na rok 2022 a jej stanovisko²⁰ je zohľadnené v odporúčaní 1,

TÝMTO ODPORÚČA, aby Dánsko v rokoch 2022 a 2023 prijalo opatrenia s týmto cieľom:

1. v roku 2023 zabezpečiť, aby bol rast primárnych bežných výdavkov financovaných z vnútroštátnych zdrojov v súlade s celkovo neutrálnymi zámermi politiky, pričom sa zohľadní pokračujúca dočasná a cielená podpora pre domácnosti a podniky, ktoré najviac pociťujú prudký nárast cien energií, a pre ľudí, ktorí utekajú z Ukrajiny; byť pripravené prispôsobiť súčasné výdavky vyvíjajúcej sa situácii; zvýšiť verejné investície do zelenej a digitálnej transformácie a energetickej bezpečnosti s ohľadom na iniciatívu RePowerEU, okrem iného aj využitím Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti a iných fondov Únie; v období po roku 2023 uskutočňovať fiškálnu politiku zameranú na dosiahnutie obozretných strednodobých fiškálnych pozícií; zaviesť nový systém dane z nehnuteľností s cieľom obnoviť prepojenie medzi trhovými cenami a daňami a zabezpečiť spravodlivejšie zdaňovanie; stimulovať investície do výstavby cenovo dostupného bývania s cieľom zmierniť najnaliehavejšie potreby; zvýšiť finančnú odolnosť dlžníkov s vysokou mierou zadlženosti;

---

¹⁹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1057 z 24. júna 2021, ktorým sa zriaďuje Európsky sociálny fond plus (ESF+) a zrušuje nariadenie (EÚ) č. 1296/2013 (Ú. v. EÚ L 231, 30.6.2021, s. 21).

²⁰ Podľa článku 9 ods. 2 nariadenia (ES) č. 1466/97.

2. pokračovať vo vykonávaní svojho plánu obnovy a odolnosti v súlade s míľnikmi a cieľmi uvedenými vo vykonávacom rozhodnutí Rady z 13. júla 2021; urýchlene dokončiť rokovania s Komisiou o programoch politiky súdržnosti na roky 2021 – 2027 a následne ich vykonávať;
3. posilniť politiky obehového a odpadového hospodárstva, a to aj podporou predchádzania vzniku odpadu a jeho opätovného použitia, zvýšením miery recyklácie a postupným prechodom od spaľovania komunálneho odpadu k ekologickejším zdrojom výroby tepla;
4. znížiť celkovú závislosť od fosílnych palív; ďalej diverzifikovať dodávky energie a pomôcť dekarbonizovať hospodárstvo urýchlenním zavádzania obnoviteľných zdrojov energie, a to aj zavedením reforiem na zjednodušenie a urýchlennie administratívnych a povoľovacích postupov, modernizáciou energetických prenosových sietí, zvýšením počtu prepojení so susednými krajinami a zlepšením energetickej efektívnosti.

V Bruseli

Za Radu

predseda/predsedička